

Köszöntelek Benneteket február 3. vasárnapján, melyet az „**ellenségszeretet**” napjának is nevezhetnénk: **Béke legyen veletek!**

A mai üzenet Jézus legforradalmibb tanításáról szól, az ellenségszeretetről. A profán világ hallva ezt a szót, azt kérdezi: „Mi van? **Szeretni az ellenséget?! Az ellenséget el kell pusztítani!**” Nincs igazuk?

Gyorsan szálljunk magunkba és kérdezzük meg magunktól, hogy igazában mit is gondolunk me erről: És **bánjuk meg bűneinket...** Szeressen minket a mi Atyánk, aki „*felkelti Napját jókra és gonoszokra*”, és segítse lehűteni belső lázongásunkat.

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, jó volna bele látnunk a Te Lelkedbe, és megnézni, hogyan győzöd le magadat, hogy a pokolfajzat gonoszokat, az ellenségeidet agyon ne csapjad kénköves villámaiddal. E nélkül is segíts Te, aki élsz, és csak szeretsz örökkön örökké!

Evangélium: Lk 6, 27-38

Nektek viszont, akik hallgattok engem, azt mondom: Szeressétek ellenségeiteket! Tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket. Áldjátok azokat, akik átkoznak benneteket, és imádkoztatok azokért, akik gyaláznak titeket. Annak, aki arcul üt téged, tartsd oda a másikat is; és attól, aki a felöltődöt elveszi, ne tagadd meg a kabátodat sem. Adj mindenkinek, aki kér tőled; és ha valaki elveszi, ami a tiéd, vissza ne kérd. Amint akarjátok, hogy cselekedjenek veletek az emberek, ti is hasonlóképpen cselekedjete velük. Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, milyen jutalmat érdemeltek? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik. És ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, milyen jutalmat érdemeltek? Hisz ezt a bűnösök is megteszik. És ha azoknak adtok kölcsön, akiktől reméletek, hogy visszakapjátok, milyen jutalmat érdemeltek? Hiszen a bűnösök is kölcsönöznek a bűnösöknek, hogy ugyanannyit kapjanak vissza. Szeressétek tehát ellenségeiteket! Tegyetek jót és kölcsönözzetek, semmit vissza nem várva; így nagy lesz a ti jutalmatok, és a Magasságbeli fiai lesztek, mert ő kegyes a hálátlanokhoz és gonoszokhoz. Legyetek tehát irgalmasok, mint a ti Atyátok is irgalmas! Ne ítéljetek, és titeket sem fognak elítélni. Ne kárhoztassatok senkit, és benneteket sem fognak kárhoztatni. Bocsássatok meg, és bocsánatot fogtok nyerni. Adjatok, és adnak majd nektek is: jó és tömött, megrázott és túlradó mértékkel adnak majd az öletekbe. Mert amilyen mértékkel mérték, olyannal fognak visszamérni nektek.

Nem szép dolog piszkálni és faggatni senkit ilyen súlyos témában. Ezért megpróbálom elmondani őszintén, hogyan állok én az ellenségszeretettel, az erőszakmentességgel, és az ítélkezésekkel.

1) Hirdetem

Diadalittasan hirdetem, hogy a kereszténység felülmúlja a mózesi erkölcsöt, a „szemet szemért, fogat fogért” elvet. A keresztény etika nem az igazságosság etikája, hanem az irgalomé. Az erőszakmentesség a kereszténység lényegéhez tartozik. A katolikus egyház súlyosan vét Jézus ellen, amikor ilyen kommentárokat fűz a szentírásfordításához: "Jézus a

rideg megtorlás elvének helyébe a nagylelkű megbocsátás és a jutalmat nem váró jótett tanácsát állítja". (Békés-Dalos). Az ellenszseretet és erőszakmentesség nem tanács, hanem alapvető jézusi követelmény.

2) Haragszom

Látva valakinek irántam tanúsított ellenséges magatartását, már egyáltalán nem vagyok diadalittas. Leszállva a magaslóról, nagyon is úgy érzem adott esetben, hogy egy harci ebként szét tudnám az illetőt tépni. Egyáltalán nem szeretem. Haragszom rá, majdhogynem gyűlölöm. Időbe telik, amíg összeszedem magam és lecsökkentem az indulatomat egy mélységes elítélő véleményig és egy szemrehányó neheztelésig.

3) Védem magam

Lélektani lehetetlenség, hogy az ellenséggel szemben, aki árt nekem, ne támadjanak ellenséges érzelmeim. Jézus nem az érzelmeiről beszélt. Ő maga is dühöngött. A tettekről szólt. Tettelegességre sohasem vállalkoznék!

4) Ítélekem

Igenis ítélekem, mert az ellenségem tettéről nem csak szabad, de kell is erkölcsi ítéletet formálnom magamban. Logikai és praktikus ítéletet szabad megfogalmaznom, csak a bíróiítélet tilos! Én pedig nem fogom bírói ítélettel büntetni, kiközösíteni, bebörtönözni.

5) Szóvá teszem

Ellenségem tettét egyébként nem hagyhatom szó nélkül. Jézus sem hagyta annyiban, amikor szájon vágja a poroszló. Tanítani kell még az ellenségemet is a jóra. Még ha újabb pofont csalog is ki belőle.

6) Tiltakozom

Az ellenség ugyanis tiltakozásom nélkül behódolásnak venné viselkedésemet. Valahogy úgy, ahogy annakidején Hajóson a békepap kanonok magyarázta nekem az erőszakmentes szeretetet, hogy ők éppen ezen az alapon nem ütnek az államnak vissza, sőt jót tesznek, és együttműködnek velük.

7) Leleplezem

Van még egy rafinált megoldása a hatalomnak, és a vele lepaktált moralistáknak a jézusi ellenszseretettel és erőszakmentességgel szemben.

Kidolgozták az erőszak erkölcsstanát. Megkülönböztetik a jogos és nem jogos erőszakot, mely az egyén és közösség ellen irányulhat. Az egyén érdekében jogosan alkalmazható a viszont erőszak, de nem kötelező, ám a közösség érdekében nem csak jogos, de kötelező is erőszakot alkalmazni. Én megtehetem, hogy nem ütök vissza, de ha a közösséget bántják, akkor nem csak jogos, de kötelező az erőszak.

8) Nem privát ügy

Az erőszak nem privát ügy. Egyénileg is pusztulásba visz, és közösségileg is. Ördögi kör, amely nem csak egyéni vonalon pusztít (gyilkosságok), hanem fokozott mértékben a közösségin, tömeges pusztulást eredményez (háborúk).

A Jézus által hirdetett erőszakmentesség és ellenségszeretetet nem csak az egyes ember, hanem az egész emberi társadalom számára szóló üzenet, egy új világ üzenete: a földi Isten Országáról!

9) Közösségi felelősség

Talán mi is hajlunk afelé, hogy magánéletünkben erőszakmentesek legyünk, nem pofozzuk a gyermekeinket, nem ütünk vissza, ha pofon vágnak, nem küldjük börtönbe a tolvajt, nem fogunk fegyvert, és annak idején megtagadtuk a katonai szolgálatot.

De most eltűrjük „szeretettel”, ha az iskolában fegyverfogásra tanítják a gyermekeinket, ha népszerűsítik a katonai szolgálatot, (estleg visszahozzák a kötelező sorkatonaságot), és szó nélkül nézzük, hogy esetleg egy háború készül a szomszédunkban. Mi pedig békésen online misézgetünk, csoportozgatunk. Miért is?

Az átkosban egyetlen közösség, a Bokor volt Magyarországon, mely felszólalt, és fellépett a diktatúra idején a katonai erőszak ellen. Talán csak nem úgy szeretjük az ellenségeinket, mint a kommunizmus idején a békepapok?!

10) Mit tegyünk?

Nehezen mondom ki magam is, amit ki kell mondanom. Ha a közösséget érintő erőszak ellen kötelező a közösségi erőszak a demokratikus államhatalom szerint is, akkor miért ne lenne kötelező és közösségi felelősség a jézusi ellenségszeretetet és a jézusi erőszakmentesség kinyilvánítása is?!

--- **Testvéreim!** Ti hogyan álltok egyénileg az ellenségszeretettel, erőszakmentességgel, és hogyan is állunk mi, ma, az egyéni és közösségi felelősségünkkel, amiről ez a mai rebellis evangélium szól.

[Kovács László online prédikációja
elhangzott 2022. február 20-án.]